

„Nové léčebné možnosti v léčbě mnohočetného myelomu“

Roman Hájek

3.9.2005

Lednice

**I. OBECNÁ DOPORUČENÍ , která
lékař zohledňuje**

**II. DOSTUPNOST NOVÝCH
LÉKŮ V ČR a SR**

III. THALIDOMID

IV. BORTEZOMIB (VELCADE)

I. Obecná doporučení

Naši nemocní musí dostat optimální léčbu

Správná volba léčebné strategie při stanovení diagnózy mnohočetný myelom je klíčová.

Např. každý nemocný vhodného věku bez kontraindikace k provedení autologní transplantaci by měl takovou léčbu podstoupit. Jde o zlatý standard.

Podpůrná léčba v řadě případů rozhoduje o prognóze jednotlivého nemocného.

Optimální podpůrná léčba je důležitou částí celého léčebného plánu. Nejrizikovější je právě předtransplantační režim.

Stejně podstatné jako zvolení správné léčebné strategie je dostat šanci „projít úzkou soutěskou“ nebo-li uplatnit komplexní podpůrnou léčbu a umožnit přínos z dané léčebné strategie co nejvíce nemocným.

Neopouštíme v léčbě zlatý standard dokud není přínos nově navrženého standardu jasně prokázán.

Pokud si nejsme jisti dlouhodobou účinností nových léků či postupů, měli bychom použít vždy jako první krok zlatý léčebný standard.

Nové léky by měly být zkoušeny v rámci klinických studií. Nemáme informace o dlouhodobých výsledcích nových léků!

Nové informace je nutno trvale vyhodnocovat v kontextu dlouhodobé léčebné strategie.

Již vstupně je vhodné myslet na léčbu prvního či druhého relapsu. Léčebný pokrok za posledních 10 let je mimořádný.

Např. se nám vyplatilo zvolit před 9 lety vstupně strategii sběru autologních buněk pro provedení nejméně dvou transplantací. Retransplantace znamená jeden z nejúčinnějších postupů léčby relapsu onemocnění.

**Nebojme se výsledků moderních odvětví vědy,
ale nepřeceňujme je.**

**U myelomu dochází k rozdělení na různě
se biologicky chovající podjednotky s rozdílnou
reakcí na léčbu a rozdílnou prognózou.
Potřebujeme vzorky k prognostickým analýzám.**

**Je důležité pochopení nemocného a souhlas nemocného
s darováním vzorku krve či kostní dřeně pro vědecko-
výzkumné účely.**

Nemocný by měl být vhodně informován o onemocnění

**O onemocnění, klinických studiích,
potenciálních rizicích choroby, zvolené
protinádorové léčbě, nutnosti podpůrných
opatření, komplikacích.**

**K dispozici je vedle řady publikací i konzultační linka
(viz www.myeloma.cz). Informovaný nemocný je
schopen přispět ke zvýšení bezpečnosti léčby.**

Nemocný by měl být vhodně informován o klinických studiích

Nejen klinická pracoviště by měla povzbuzovat nemocné k účasti v klinických studiích s novými léky. Jen tak se rychleji dozvíme, které z nich jsou ty nejúčinnější.

V řadě případů tak nemocní dostanou šanci mít přínos z nových léků dříve než jsou hrazeny zdravotní pojišťovnou.

**Nové léky jsou nejprve zkoušeny
jen v rámci klinických studií**

Klinické studie mají fáze zkoušení:

Fáze I. = určení tolerovatelné dávky

Fáze II. = určení léčebného účinku léku

**Fáze III. = porovnání účinku zkoumaného léku
se současným standardem
v randomizované studii**

**Výsledky těchto studií jsou poté zavazující a na jejich
základě se mění léčebné postupy.**

Ve světě je nyní k dispozici více nových léků pro léčbu mnohočetného myelomu než nemocných pro jejich zkoušení

Ve světě běží asi 20 klinických studií fáze III mající během co nejkratší doby za úkol zhodnotit asi 400-600 nemocných v každé studii.

Jde tedy o potřebu zhodnocení nových léků asi u 10 tisíc nemocných. Jen tak však může být co nejdříve zhodnocen přínos nových léků.

Ve světě je nyní k dispozici řada nových léků pro léčbu mnohočetného myelomu

**Již do klinické praxe zavedené jsou:
Thalidomid a Velcade.**

- * Před zavedením: revlimid, arsenix trioxid**
- * Dalšíh více než 10 nových léků ve fázích II.**

Je jisté, že díky pokroku se léčba mnohočetného myelomu zásadně mění. Rovněž tak prognóza nemocných je zásadně lepší než před 10 lety.

II. Dostupnost v ČR a SR

Velcade dostupný v ČR i SR stejně, thalidomid jen v ČR

Thalidomid je díky tříletému úsilí České myelomové skupiny dostupný v ČR pro léčbu nejméně prvního relapsu s úhradou zdravotních pojišťoven.

Ve Slovenské republice jsou zahájena jednání.

Velcade je dostupným lékem v obou zemích pro léčbu druhého relapsu onemocnění.

Nemocní mohou vstoupit do studií s Velcade v ČR a thalidomidem v SR i ČR

V ČR: jsou aktivní nejméně 3 klinické studie

* s thalidomidem pro novou diagnózu

* s Velcade - pro novou diagnózu a relaps

V SR: je aktivní 1 klinická studie

* s thalidomidem pro novou diagnózu

III. Thalidomid

Thalidomid: léčebná účinnost

Léčebná odezva nejméně u 30% relabujících nemocných s mnohočetným myelomem.

Vyšší počet léčebných odpovědí (50-70%) byl pozorován při kombinaci thalidomidu s dexametazonem.

Thalidomid: léčebná účinnost

Thalidomid je zkoušen v řadě různých schémat v rámci indukční, konsolidační i udržovací léčby

Thalidomid je v menší dávce asi účinným lékem v udržovací léčbě, na kterou nemocný přechází po vstupní vyšší indukční dávce thalidomidu nebo je tato udržovací léčba nasazena po běžné léčbě relapsu onemocnění.

Thalidomid: nežádoucí účinky

Problémem při použití thalidomidu jsou časté nežádoucí účinky vyskytující se u velkého počtu pacientů, které až ve 30% vedou k přerušení léčby nebo je vyžadována redukce dávky.

Thalidomid: nežádoucí účinky

Nejčastější jsou: změny stavu vědomí, spavost a únava, zácpa, kožní změny a nebezpečná polyneuropatie (poruchu nervů) - až ve 30%.

Výskyt hluboké žilní trombózy nebo plicní embolie je vysoký (od 5-30% v různých studiích). Riziko této závažné komplikace je obecně vysoké a to zvláště v kombinovaných režimech s kortikoidy.

Thalidomid: bezpečnostní opatření

Díky teratogenitě léku (historie) existuje zvláštní bezpečnostní program, aby lék nemohla dostat těhotná žena.

Riziko hluboké žilní trombózy nebo plicní embolie je tak vysoké, že pacient léčen vyšší dávkou vstupně či kombinací s dexametazonem musí být chráněn pomocí nízkomolekulárního heparinu aplikovaným podkožně každý den léčby.

Thalidomid: shrnutí

Jde o velmi účinný lék s nezanedbatelnou toxicitou.

Je indikován při relapsu onemocnění.

Existuje bezpečnostní program a povinnost profylaxe.

Výběr optimální dávky thalidomidu pro daného nemocného je klíčovým úkolem lékaře.

IV. Velcade

VELCADE: úvod

Bortezomib (Velcade) je inhibitor proteasomu s jedinečným účinkem odlišným od jiných léků.

Jde o jeden z nejúčinnějších léků současnosti u mnohočetného myelomu a byl proto urychleně schválen pro léčbu mnohočetného myelomu.

VELCADE: léčebná účinnost

Léčebná odpověď na podání bortezomidu v monoterapii u velmi předléčených nemocných byla 35%.

Léčebná účinnost v kombinovaných režimech je významně vyšší (50-90%).

VELCADE: léčebná účinnost

Velcade je zkoušen v řadě různých schémat v rámci indukční, konsolidační i udržovací léčby relapsu onemocnění.

U nově diagnostikovaných nemocných je zkoušen výhradně v rámci klinických studií.

Doposud nejsou k dispozici dlouhodobé výsledky.

VELCADE: nežádoucí účinky

Velcade má ujasněný toxický profil s předvídatelným výskytem nežádoucích účinků.

Nejsou známy jen tzv. pozdní komplikace léčby pro krátkodobost podávání léku.

Charakteristickou vlastností nežádoucích účinků je jejich rychlá úprava po vysazení léku ve většině případů.

VELCADE: nežádoucí účinky

Nejčastější: snížení počtu krevních destiček a bílých krvinek, periferní neuropatie (porucha nervů), únava, nevolnost, zvracení, průjem.

Zvláštní nežádoucí účinky související s léčbou jsou: kožní alergická reakce, trend k hypotenzi (snížení tlaku časně po aplikaci), čtenější výskyt pásového oparu (virová infekce ve formě kožních puchýřků často silně bolestivá).

Velcade: bezpečnostní opatření

Doporučená opatření jsou režimová (tekutiny) a léková (imodium při průjmu, vstupní infuze vodních roztoků jako prevence hypotenze).

Četnější výskyt pásového oparu vedl v řadě center k doporučení ochranného použití protivirového léku acyklovir (herpesin, zovirax...), který účinně sníží riziko vzniku pásového oparu.

VELCADE: shrnutí

Velcade je jeden z nejúčinnějších léků pro léčbu myelomu dostupný pro léčbu 2. relapsu v ČR i SR. V této indikaci je hrazen ZP a jsou otevřena jednání pro indikaci již prvního relapsu myelomu. Vedlejší účinky jsou známé a léčitelné. Cennou vlastností je jejich rychlá úprava k normě po vysazení léku.

VELCADE: shrnutí

**Velcade je účinnější v kombinaci s jinými léky.
Časování léku je poměrně náročné: intravenózní
injekce den 1., 4., 8. a 11. s 10-ti denní pausou.**

**Vzhledem k ekonomické náročnosti léčby je správná
indikace léku přísně sledována a jeho použití je
doporučeno ve velkých centrech, kam jej regionální
hematolog či onkolog může kdykoliv zaslat.**

MEZINÁRODNÍ KLINICKÉ STUDIE CMG

Klinická studie

4W

1996 - 2002

Klinická studie

CMG 2002

2002 - 2006

Klinická studie

CMG 2006

2006 - 2010

Mnohočetný myelom je léčitelné onemocnění.

**Za posledních 10 let
se prognóza díky novým
metodám a lékům zásadně
zlepšila a dále se bude
zlepšovat.**

**Děkuji
za pozornost**

